Kajana borgruinen

- Byggd på 1600-talet
- Sprängdes 1716
- Läge: Linnankatu 27, Kajanaland, Kajana

Objektet sköts av Forststyrelsen

- Naturtjänster, Österbotten–Kajanaland
- kajaani@metsa.fi
- utinaturen.fi/kajana

Tilläggsinformation om service i omnejden

- Kajaani Info
- tfn. (08) 6155 2555
- kajaani.info@kajaani.fi

Kajana borgruinen

Kajaneborg byggdes för att trygga den östra gränsen av riket Sverige. Borgen fungerade som garnison och administrativt centrum, men även som fängelse. Borgen sprängdes 1716.

Sverige förstärkte sin närvaro i de östra delarna av sitt rike genom att grunda Uleåborgs slott och Kajaneborg i början av 1600-talet. Kajaneborg ansågs vara viktigare av dessa eftersom den stod närmare gränsen. Borgen fungerade som bas för den växande stormakten som spanade mot öst och mot Ishavet.

Byggandet av borgen inleddes 1604. Den första delen av borgen färdigställdes 1619. Det andra skedet inleddes då Per Brahe fick Kajana som sitt friherredöme 1650.

Kajaneborg var 39 m lång och murarna var 3,6 m tjocka och 9,6 m höga. I ändarna av borgen fanns två utstående och runda kanontorn, rondeller. Tornet mot forsens övre lopp var förstärkt med två fyrkantiga befästningar.

I början av 1700-talet var den fredliga tiden mellan Sverige och Ryssland över. Södra Finland ockuperades av ryssarna 1714. Uleåborgs slott stod obemannat och togs också över av ryssarna, som brände ner slottet under vårvintern 1715. Kajaneborg utgjorde då svenskarnas enda bas i Finland.

Ryssarna belägrade slottet i början av 1716. Efter fem veckors belägring kapitulerade de 50 män som försvarat borgen. Borgen sprängdes av erövraren i mars 1716.

Borgen återgick till Sverige i samband med freden i Nystad 1721. Borgen fick åter en ny herre då Finland blev en del av Ryssland 1809.

I sin tid fungerade Kajaneborg även som förvisningsplats. Borgens mest kända fånge var den svenska historikern Johannes Messenius som var i borgen 1616–1635. En annan känd fånge var poeten Lars Wivallius som var i borgen 1634–1641 på grund av sina bedrägerier.

Via borgholmen har det alltid gått en väg över vattendraget. Den första träbron byggdes ovanpå ruinerna 1845. I takt med att biltrafiken ökade behövdes en ny bro och 1937 färdigställdes en betongbro över ruinerna.

I Kajana borgruinen är det

tillåtet att

- röra sig längs de markerade lederna
- fiska i borgälven: kalallakainuussa.fi/kalapaikka/kajaaninjoki-linnanvirta/ (på finska)

förbjudet att

- röra sig och klättra på borgmurarna
- gräva och föra bort stenar (Lagen om fornminnen 295/1963)
- skräpa ned
- skada strukturer
- låta sällskapsdjur gå lösa

Tips

- Borgen är öppen året runt.
- Vid ruinerna finns inget vinterunderhåll. Under vintern kan gångstigarna vara hala.
- Anmälan bör göras till Forststyrelsen om evenemang som ordnas på platsen.
- Forskning och annan verksamhet som faller utanför allemansrätten kräver tillstånd.
- Nödnumret 112 – håll reda på varifrån du ringer!

FORSTSTYRELSEN 3/2021
BILDER: MAARIT VAAHTERANOKSA

METSÄHALLITUS
FORSTSTYRELSEN

Kajaanin kaupunki

Urban Parks & Benefits
KARELIA
CBC // Yhteistyöhanke

UTINATUREN.FI
UTFLYKTSKARTA.FI

Historiska objekt

Kajana borgruinen

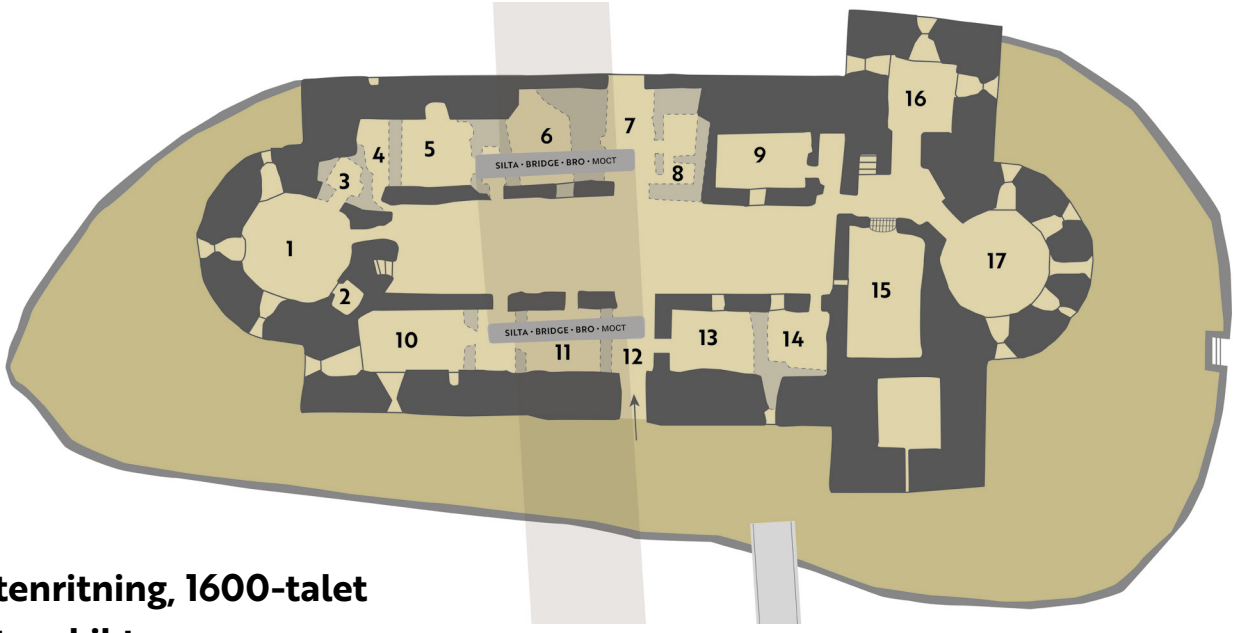

Bottenritning, 1600-talet

Bottenskikt

1. Rundeelen (kanontorn)
2. Gamla Kruuth Kamr
3. Gamla Kruuth Kamr
4. Kruuth Kamr
5. Commendantz stuga
6. Ett Köck (kök)
7. Ingången
8. Fånghuuset
9. Selskaps stuga
10. Kyrkie Stuga
11. Präst Stuga
12. Ingången
13. Waktchefens stuga
14. Cammar
15. Een Källare
16. Kalck Rundell
17. Rundell

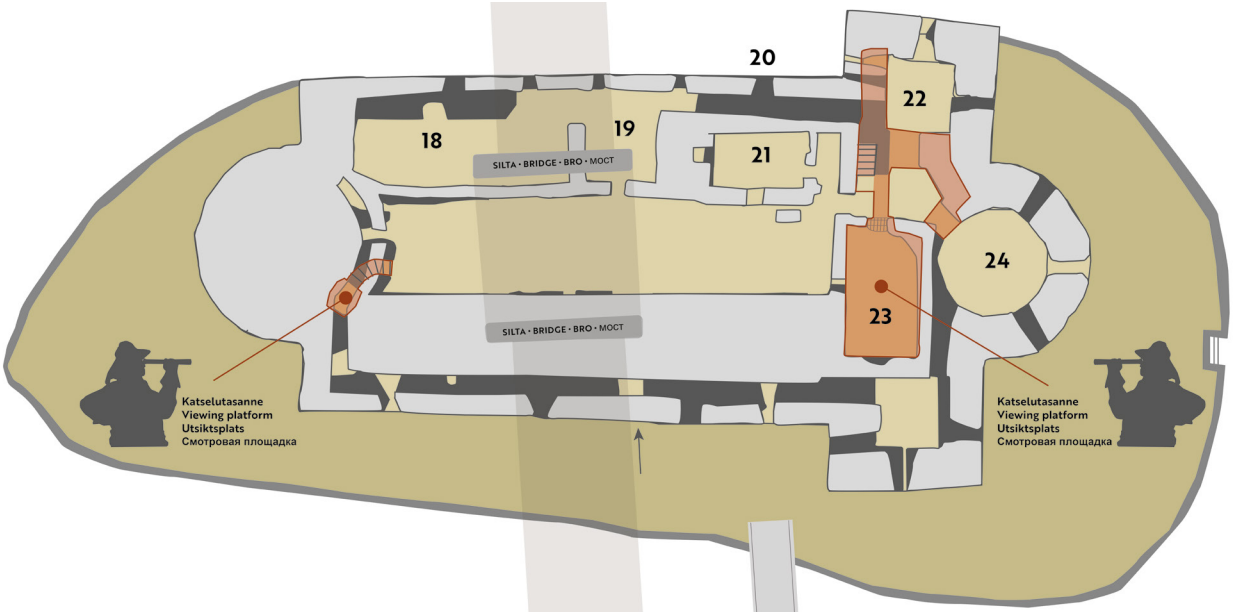

Övre våningen

18. Ett Rum
19. Ett Rum der Windbron op drages genom Taket på Pårten öfwer Borgh Gården
20. Styckpårtar (kanonportar)
21. Cantzelie (kansli)
22. Een fyrkantig Påst (kanontorn)
23. Een stoor Sahl
24. Rundell

METSÄHALLITUS
FORSTSTYRELSEN
Kajaanin kaupunki
Urban Parks & Benefits
KARELIA
CBC // Yhteistyöhanke
UTINATUREN.FI
UTFLYKTSKARTA.FI